

БИБЛИОГРАФИЈА
НА ТРУДОВИТЕ НА АКАДЕМИК
ТОДОР СКАЛОВСКИ

ВОКАЛНИ

а) Соло њесни

- 1935 *Оздол иде, сѝара ле мајко*, за глас и клавир; *Ја ра-сѝурај*, за глас и клавир (загубена).
- 1936 *Ковач*, за глас и клавир, на текст на Алекса Шантиќ; *Учи, карај мамо*, за глас и клавир, на народен текст.
- 1956 *Шарѝланинска ѝрисѝивна*, за сопран и клавир, на народен текст.
- 1960–1963 *Величанија Кирилу и Меѝодију*, за мецосопран и камерен оркестар.
- 1967 *Залез*, за глас и клавир, и за глас и симфониски оркестар, на текст на Матеја Матевски; *Молиѝва* за глас и клавир, на текст на Блаже Конески.
- 1977 *Драго ми е ѝарѝизан да сѝанам*, за глас и клавир.

б) Хорови (авѝорски дела и обрабоѝки на народни и друѝи моѝиви)¹

- 1934–1971 *Румени булки (На обали мора)*, за младински, т.е. женски или детски хор; на текст на М. Митровиќ, а подоцна на текст на Ѓорги (Ѓоко) Георгиев.

¹ Поради честата употреба на фолклорни и други мотиви во делата на Скаловски, поделбата на авторски дела и обработки, треба да се прифати како транспарентна.

- 1936–1939 *Учи карај*, за женски хор (загубена); *Рудари*, за мешан хор, на забранет текст на Алекса Шантиќ (загубена).
- 1938–1939 *Македонска хумореска* и *Повардарка*, за мешан хор.
- 1940 *Кийка бр. 2*, за мешан хор, на народен текст, посветена на Трајко Прокопиев; *Овчойолка*, хумореска за мешан хор, на народен текст, посветена на Трајко Прокопиев; *Помјанух ѝророка*, за женски хор.
- 1941–1944 *Гоце*, за мешан хор, како прв дел на *Илинденска ѝрилоџија*; *Рајсодија 1*, за мешан хор.
- 1942 *Илинденска балада. Песнаѝа за Ѓорѓи Суѓаре*, втор дел на *Илинденска ѝрилоџија*, за мешан хор, на народен текст, посветено на Стив Наумов, а по неговото загинување, на истоимениот хор во Битола; *Пријдиѝе ѝоклонимсја*, за мешан хор.
- 1943–1944 *Македонско оро*, за женски, а потоа и за мешан хор.
- 1944–1967
–1989 Мелографирање и хармонизација за мешан хор (1944 г.), потоа прва оркестрација (1967 г.), и втора хармонизација за мешан хор, и втора оркестрација на химната *Денес над Македонија*, на текст на Владо Малески.
- 1944–1945 *Парѝизанска кийка* и *Лебеди бели*, за мешан хор.
- 1946–1949 *Рајсодија 2*, *Лик земја да смени*, *Две сайирични*, за мешан хор.
- 1946 *Невесѝо око калешо*, за женски хор.
- 1947–1952 *Раскласајѝе булки*, за мешан хор, на текст на Славко Јаневски.
- 1955 *Биѝолка*, за женски и за мешан хор.
- 1955–1963 *Дошол ѝоѝоѝ*, за мешан хор; *Величанија Кирилу и Меѝодију* (1963), за мецосопран и камерен оркестар.
- 1968 *На Мечкин камен*, за мешан хор, на текст на Славко Јаневски, како трет дел на *Илинденска ѝрилоџија*.
- 1960–1967 *Убава си земјо наша*, свечена песна за мешан хор, на текст на Волче Наумчески; *Косовски божур*, за женски хор.

- 1967–1970 *Лейна вечер*, за детски и мешан хор и клавир, на текст на П. Трпковски; *Дејгиди горо зелена*, за мешан хор, на текст на Кочо Рацин.
- 1971–1983 *Величанија Кирилу и Методију*, за мешан хор (1971 г.), и за женски хор (1983 г.), *Кирилу Пејчиновику*, за мешан хор, на народен текст и мелодија; *Сейолка*, хумореска за женски хор, на народна мелодија и текст; *Рајсодија 3*, за мешан хор.
- 1974 *Македонски дийтих*, за женски хор.
- 1981 *Свадбена*, хумористична песна за мешан хор, на народен текст; *Тодорка млада робинка*, балада за мешан хор, на народен текст.
- 1983 *Рајсодија 3*, за женски хор; *Помјанух ѝророка*, (транскрипција за машки хор на старата композиција за женски хор од 1940 г.).
- 1984 *Три бајраци*, балада за женски хор.
- 1986 *Текла вода Бисѝрица*, за мешан хор, конципирано уште во 1936 г., а за женски хор во 1986 г.
- 1987 *Горо ле горо*, елегија за женски хор.

в) Обработѝки

- 1944 *Младински ѝој*, збирка масовни борбени песни, од кои во негова хорска обработка се: *Марш на антифашистичката младина на Македонија*, на текст на Венко Марковски; *Марш на антифашистичката младина на Југославија*, на текст на Венко Марковски, *Младински марш*, на текст од Ацо Шопов, *Марш на ѝонериѝе*, на текст од Венко Марковски, *Во борба*, на текст на Коле Чашуле, и *А шѝо ми е мило*, на народен текст.
- 1944–1945 *Мој народе најред*, за младински хор, на текст на Венко Марковски; *Караорман*, *Тѝово знаме ко ѝламен се вее*, *Во борба време мина*, *Трѝна Тѝо од гѝрад Белѝрад*, *Тебе друже Тѝо*, *Во бој*.

- 1945 *Партизанска суиџа*, за мешан хор; *Три илинденски џесни*, за женски хор; *Тайковино моја* и *На избори*, на текст на Коле Чашуле.
- 1946 *А бре Македонче*, за мешан хор, на народна мелодија и текст, и *Предизборна*.
- 1947 *Еј младино најред*, на текст на Коле Чашуле; *Цвеџа калеша*, за мешан хор.
- 1948 *На јуриш на Маерово*, на текст на Коле Чашуле; *Одиме в џрудов бој*, *Првوماјска*, *О, земјо* и *Младинка*.
- 1959 *Зора зори*, за мешан хор.

џ) *Деџски џесни, хорови (и вокално-инструментални)*

- 1944–1974 *Марш на џионерџе*, на текст на Венко Марковски; *Малецки сме џионери*, *Оловниот командант*, *Моеџо маче*, *Песнаџа на мачеџо*, *Мачорот Сџанко*, на текст на Јован Стрезовски; *Кой, кой*, *Ах џи мило деџенце*, *Реџублика*, *Зима*, *Пчеличка сум мала*, *Пионерско кайче*, *Мојот роден кай*, *Школско звонче*, *Новогодишна елка*, на текст на Србо Ивановски; *Збоџум школо*, на текст на Видое Подгорец; *Пролеџ иде*, на текст на Ванчо Николески; *Соноџ на џионерчеџо*, приспивна за глас, хор и клавир, на текст на Цане Андреевски; *Песнаџа за Дедо Мраз*, и *Фолклорни имџресии*.

ВОКАЛНО-ИНСТРУМЕНТАЛНИ

- 1946 *11 Окџомври*, кантата за хор и оркестар.
- 1953 *Пеџелашка*, детска оперета.
- 1964 *Присџивна*, детска песна за глас, хор и оркестар, на текст на Цане Андреевски.
- 1960–1973 *Балџеџе*, балетска суита за мешан хор и оркестар.
- 1979 *Земја*, *Камен*, ораториум, на текст на Славко Јаневски.

ИНСТРУМЕНТАЛНИ

- 1926 *Серенада*, за соло виолина.
1930–1932 *Скерцо*, за виолина и клавир.
1936 *Андантие*, трио за флејта, виолина и виола; *Фуџа* за флејта, виолина и виола.
1956 *Прелудиум, Жиџа, Инвенција и Фуџа*, за клавир.
1957–1958 *Прелудиум и скерцо*, за кларинет и клавир; неколку транскрипции за клавир, и виолина и клавир, на македонски народни песни.
1967 *Македонски ѿријѿших*, за клавир.

СЦЕНСКА МУЗИКА

- 1947 *Беџалка* од Васил Иљоски.
1949 *Печалбари*, од Антон Панов, и *Кошѿана* од Бора Станковиќ.

ЕСЕИСТИЧКИ И МУЗИКОЛОШКИ ТРУДОВИ, ОСВРТИ И КРИТИКИ²

а) Истѿории, енциклопедии и лексикони

- 1969 *Истѿорија на македонскиот народ*, I–III, Институт за национална историја, Скопје, 1969 г.
1966–1969 *Enciklopedija leksikografskog zavoda*, JLZ, Zagreb, 1966–1969, (автори и теми од македонската музика).
1952–1963 *Muzička enciklopedija*, JLZ, Zagreb, /прво издание/, (61 алфаветска единица за личности и теми од македонската музика).
1958–1960 *Mazedonien*, во: *Die Musik is Geschichte und Gegenwart*, (Sonderdruck), во: *Allgemeine Enzyklopädie der Musik*,

² Сите написи на Тодор Скаловски (статии, осврти, сеќавања, објавувани во домашни и странски весници и стручна периодика, како и алфаветски единици за енциклопедии и лексикони, рецензии и предавања, изјави, интервјуа, итн.), се чуваат во Архивот на МАНУ.

(hrsg.) Friedrich Blume, Bärenreiter, Verlag, Kassel/Basel, 1958–1960.

1971–1977 *Muzička enciklopedija*, JLZ, Zagreb, /второ издание/.

б) Монографски осврќи на животи и дела на севјски композитори

1947–1954 Јозеф, Хајдн, В. А. Моцарт, Л. В. Бетовен, П. И. Чајковски, Доменико Чимароза, Стеван Мокрањац, Ѓ. Верди, и др.

в) Монографски осврќи (истражувања, сеќавања, рецензии и сл.) на личности, теми и институции од македонската музичка историја и современата култура

1957–1983 Јован Кукузел, Атанас Бадев, Васил Хаџиманов, Панче Пешев, Трајко Прокопиев, Глигор Смокварски, Властимир Николовски, Сотир Голабовски, и други македонски музичари, книжевници и уметници.

1937–1989 Македонскиот фолклор, македонската народна музика, музиката во НОБ, Горно Врановци, македонската химна, хорското творештво во Македонија, пејачките друштва и хорскиот аматеризам во Македонија, црковното пеење и црковната музика во Македонија.

1964–1994 *Македонската филхармонија, Хорот на МРТ, Македонската опера и балет, Тетовскиот хорски одзиви (ТЕХО), Друштво на композитори на Македонија, Друштво на музичките уметници на Македонија, и др.*

ГРАМОФОНСКИ ПЛОЧИ И ДРУГИ АУДИОВИЗУЕЛНИ СНИМКИ

а) Грамофонски плочи

1. Тодор Скаловски, авторска плоча, издание на Здружението на композиторите на Македонија, Скопје, продукција на Радио-телевизија Скопје, 1980.

2. *Анџолоџија на македонската музика 2. Хорска музика*, (снимка на композицијата за мешан хор и соло глас *Гоце*), издание на Здружението на композиторите на Македонија, продукција на Радио-телевизија Скопје, 1982.
3. *Анџолоџија на македонската музика 3. Солистичка музика*, (снимка на композицијата за соло пијано *Македонски џирџиих*), издание на Здружението на композиторите на Македонија, Скопје, продукција на Радио-телевизија Скопје, 1982.
4. *Анџолоџија на македонската музика 5. Соло џесна*, (снимка на песната за глас и пијано *Шарџанинска џрисџивна*), издание на Здружението на композиторите на Македонија, продукција на Радио-телевизија Скопје, 1982.
5. *Македонска музика – НОБ*; (снимка на масовната песна за мешан хор *Парџизанка*), издание на Здружението на композиторите на Македонија, продукција на Радио-телевизија Скопје, 1982.
6. *Македонска црковна музика*; (снимка на композицијата за мешан хор и соло глас *Величанија Кирилу и Меџодију*), издание на Macedonian Review, Skopje, Macedonia, Yugoslavia.
7. *Теџовски хорски одзиви, ТЕХО '85*; (снимки на композицијата за мешан хор *Величанија Кирилу и Меџодију* и композицијата за мешан хор *Биџолка*), издание на Музичката продукција на РТС и Културно-просветна заедница на Тетово, 1985.
8. *Теџовски хорски одзиви, ТЕХО '87*; (снимки на композициите за младински, односно мешан хор, *Раџодија 3* и *Сеџолка*), издание на Музичката продукција на РТС и Културно-просветната заедница на Тетово, 1987.
9. *Деџски хор 'Лале' и женски младински хор 'Менада'*; (снимки на композициите *Тодорка млада робинка* и *Соноџ на џионерчеџо*, за детски односно младински хор), издание на Здружението на композиторите на Македонија, продукција на Радио-телевизија Скопје, 1984.
10. *Пионерски хор 'Ј. А. Коменски' и женски младински хор 'Румени булки'*; (снимки на *Румени булки*, *Биџолки* и *Парџизанка*, за детски, младински, односно женски хор), издание на Радио-телевизија Скопје, 1985.

11. *Летјајќие гзулаби. Дејски хор 'Развигорче' и женски младински хор '25 мај'*; (снимка на *Тодорка млада робинка*, за женски, односно младински хор), издание на *Домот на младите 25 мај Скопје* и музичката продукција на *Радио-телевизија Скопје*.
12. *Зина Креља Смердел* (снимка на *Шариланинска ѓрисјивна* за сопран и клавир), издание на *Здружението на музичките уметници на Македонија* и *Музичката продукција на Радио-телевизија Скопје*.
13. *Југословенске хорске свечаносџи*, Ниш (снимка на *Рајсодија 2* за мешан хор), издание на *Радио-телевизија Београд*, 1986.
14. *Akademski hor 'Branko Krstanović', Beograd* (снимка на *Македонска хумореска* за мешан хор), издание на *Jugoton, Zagreb*, 1960.
15. *Mladinski pevski festival Celje '77* (снимка на *Бишолка за женски хор*) издание на *RTV Ljubljana*, 1977.

б) *Компактн дискови (CD)*

Македонска филхармонија 1944–1994 (снимка на *Величанија Кирилу и Методију* за мешан хор, оркестрација – *Ристо Аврамовски*), издание на *Македонска радио-телевизија, Музичко-касетна продукција, Скопје*, 1994.

Македонска музика 1 (снимка на композицијата за соло глас и пијано *Молишва*), издание на *Македонската радио-телевизија, Музичко-касетна продукција, Скопје*, 1997.

в) *За џонскиџе снимки (магнетџфонски лентџи и касетџи) на делџта на Скаловски, како и снимкиџе на дваџта ТВ џорџреџи, снимени од МРТВ, уџаџуваме на Документџацијџа на МРТВ.*

НАГРАДИ И ПРИЗНАНИЈА³

1. *АВНОЈ*, како вонредно општествено признание за творештвото и работата од општо значење за развитокот на *Социјали-*

³ Од бројните награди, одликувања, признанија, благодарници, повелби, плакети, статуети, уметнички слики и спомен-предмети, ги наведуваме само позначајните.

стичка Федеративна Република Југославија во областа на музичкото творештво 29.XI 1981, Белград.

2. *11 ОКТОМВРИ*, за животно дело, за долгогодишна уметничка дејност со осведочени вредности во продуктивната и репродуктивната музика, Скопје, 11 октомври 1966 г.
3. *ЈУБИЛЕЈНА ПОВЕЛБА* од Југословенските хорски свечености, во знак на признание за исклучителен придонес и поддршка на Југословенските хорски свечености, Ниш, 3–7.VII 1984.
4. *НАЗИВ И ПОВЕЛБА* за почесен член на Сојузот на музичките уметници на Југославија, за особени заслуги за развојот на музичкиот живот во Југославија, Нови Сад, април 1979.
5. *ТРАЈКО ПРОКОПИЕВ* од Сојузот на композиторите на Македонија, за животно дело во областа на музичкото творештво, Скопје, 22.X 1992.
6. *ПОВЕЛБА* со плакета од Македонската филхармонија, по повод 30 години од своето постоење, во знак на благодарност и признание за особени заслуги и придонес во унапредувањето на дејноста на Македонската филхармонија, Скопје, 24.XI 1974.
7. *ЈУБИЛЕЈНО ПРИЗНАНИЕ – 25 – 1962–1986*, по повод дваесет и петгодишнината од основањето на манифестацијата, за особен придонес во развојот и афирмацијата на Струшките вечери на поезијата како мост за поврзување и зближување на луѓето и народите, Струга, 21 август 1986.
8. *ПОВЕЛБА* од Здружението на композиторите на Македонија, по повод четириесетгодишнината од своето основање, како највисоко признание за особени заслуги во основањето на Здружението и за големиот придонес во развојот на творештвото и на современата македонска музичка култура, Скопје, 26.X 1987.
9. *БЛАГОДАРНИЦА* од Друштвото за заштита на авторските музички права, за особен придонес во развојот и афирмацијата на авторската заштита во Република Македонија, Скопје, 10.XII 1997.

ОРДЕНИ И ПЛАКЕТИ

1. *Орден на трудој од III ред.*
2. *Орден за заслуги за народ со сребрена ѕвезда, ФНРЈ, Претседател на Републиката, Белград, 4.XI 1963.*
3. *Орден на трудој со црвено знаме, СФРЈ, Претседател на Републиката, Белград, 9.X 1965.*
4. *Орден заслуги за народ со ѕлајна ѕвезда, од Претседателството на Социјалистичка Федеративна Република Југославија, за особени заслуги и постигнати успеси на работа од значење за социјалистичката изградба на земјата, Белград, 25 октомври 1988.*
5. *Бетовеново чествување – плакета, (Bethoven Ehrung), на Министерството за култура на Германската Демократска Република, 1970.*
6. *JPT, 50 години на радио дифузија во Југославија – плакета, Белград, 1968.*
7. *Струшки вечери на поезијата 1961–1981 – плакета, Струга, 1981.*
8. *АКУД Мирче Ацев '49–'79 – плакета, Скопје, 1979.*
9. *Македонска радио телевизija 1944–1964–1994 – плакета, Скопје, 1994.*
10. *Републички фестивал на пионерски и младински хорви – Кавадарци.*
11. *Сйомен плакејта од Градското собрание на град Скопје во знак на признание за особени заслуги за градот, Скопје, 13.XI 1964.*
12. *Награда 19 Ноември – Тетово, Тетово, 1994.*
13. *ТЕХО – плакета, по повод 90-годишнината од раѓањето, Тетово, 18–20.VI 1999.*
14. *Македонска филхармонија 55 години – златна плакета, Скопје, 1999.*
15. *Охридски рибарски чун – сувенир, од СМЕ (Струшка музичка есен), и Советот на град Струга, по повод 90 години живот, а за особени заслуги за развојот на истиот научен симпозиум и уметнички музички фестивал.*

16. *Благодарница* – за особен придонес во развојот на Основното музичко училиште – Тетово, (по повод 50 години од постоењето на училиштето), Тетово, 2000 г.

17. *Климент Охридски*, Скопје, 2001.

Во: Споменница посветена на Годор Скаловски (1909-2004), редовен член на Македонската академија на науките и уметностите. – Скопје : МАНУ, 2005. – Стр. 27-37.

